

**Politechnika
Śląska**

**Studium Języków Obcych
Politechniki Śląskiej**

**XI Konferencja Naukowo-Dydaktyczna
„Języki obce – klucz do dialogu”**

19.11.2021

Patronat i instytucje wspierające

Rektor
Politechniki
Śląskiej

JM Rektor Politechniki Śląskiej - prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk

Patronat medialny - czasopismo „Języki Obce w szkole”

Patronat honorowy - Instytut Goethego

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Patronat - Fundacja FRSE
sponsor Konferencji

Firma Wasko – sponsor Konferencji

KOMITET NAUKOWY

prof. dr hab. Tadeusz Piotrowski - Przewodniczący
prof. dr hab. Andrzej Łyda
prof. dr hab. Adam Regiewicz
dr hab. Maciej Mackiewicz, prof. UAM
dr hab. Arkadiusz Rojczyk, prof. UŚ
dr hab. Ewa Zajdler, prof. UJ
dr Małgorzata Rachwalska-Mitas - Dyrektor SJO PŚ

GOŚCIE

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk
Rektor Politechniki Śląskiej

prof. dr hab. inż. Wojciech Szkliniarz
Prorektor Politechniki Śląskiej ds. Studenckich i Kształcenia

prof. dr hab. inż. Jerzy Buzek
Premier Rzeczypospolitej Polskiej, Przewodniczący Parlamentu Europejskiego

Hans Jörg Neumann
Konsul Generalny Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu

José Ramón Horrillo Estrella
Asesor Biura Radcy ds. Edukacji Ambasady Hiszpanii

prof. dr hab. Wiesław Banyś
Uniwersytet Śląski

prof. dr hab. Przemysław E. Gębal
Politechnika Śląska, Uniwersytet Warszawski

Dr Jana Howlett
Jesus College, Uniwersytet w Cambridge

dr Paweł Poszytek
Dyrektor Generalny Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, Dyrektor Narodowej Agencji
Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności

dr Marcin Tyslik
Konsul Honorowy Republiki Federalnej Niemiec

Janusz Krzywoszyński
Konsul Honorowy Republiki Kirgiskiej

dr Krzysztof Wojciechowski
Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie nad Odrą

Tomasz Macalik
Członek Zarządu WASKO S.A.

TEMATYKA KONFERENCJI

Nowe ścieżki komunikacji i przekazu w kontekście efektywnej dydaktyki

Alternatywne formy i rezultaty zajęć językowych
Odkrycia i realizacje językowe z potencjałem
Wirtualne wędrówki jako impuls tematyczny w nauce języków obcych

Wyzwania i doświadczenia dydaktyczne czasu social distancing

Konstrukcja lekcji zdalnej: potrzeby, progresja, kreatywność
Czynniki motywujące i wspierające zdalną naukę języków obcych
Tradycyjne i zdalne formy treningu językowego

Pandemia i co potem?

Spojrzenie w przyszłość i wnioski z przeszłości

STRESZCZENIA

dr Justyna Deczewska
dr Krzysztof Świrko
Uniwersytet Warszawski

Kompleksowość materiałów dydaktycznych kluczem do sukcesu (na przykładzie podręcznika do nauki języka rosyjskiego „Prosto klass”)

Słowniki języka polskiego wskazują, że „kompleksowy”, od którego derywowany jest rzeczownik „kompleksowość”, oznacza: „ogarniający kilka dziedzin lub składający się z wielu elementów powiązanych ze sobą, tworzący zwartą całość, kompleks” (Mały słownik języka polskiego, red. E. Sobol, Wydawnictwo Naukowe PWN, W-wa 2000, str. 344). Wychodząc od cytowanej definicji, kompleksowość materiałów dydaktycznych rozumiemy jako wyposażenie nauczyciela i uczącego się w tworzący zwartą całość, możliwie najszerszy zestaw materiałów potrzebnych do nauczania i uczenia się języka obcego. W imię tak rozumianej kompleksowości nauczyciele często zmuszeni są do podejmowania wyzwania, jakim jest „obudowanie” zajęć materiałami dodatkowymi. Wszyscy praktykujący dydaktycy doskonale wiedzą, jak trudny i czasochłonny jest to proces. W ramach naszego wystąpienia omówimy kompleksowe podejście wyróżniające podręcznik do języka rosyjskiego „Prosto Klass”. Zaprezentujemy multibook z materiałami dla nauczyciela i uczącego się, takimi jak: szczegółowe konspekty zajęć, ćwiczenia interaktywne, filmiki dydaktyczne itd. Ta pozycja wydawnicza dzięki zestawowi wskazanych materiałów dodatkowych, wychodzi naprzeciw potrzebom obu stron procesu dydaktycznego w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości. Podsumowując wystąpienie, postaramy się pokazać, jak kompleksowość materiałów przekłada się na sukces w nauczaniu i uczeniu się języka obcego.

mgr Adam Dominiak
Wydawnictwo Hueber

Nowa Normalność na lektoracie języka niemieckiego

Z przyczyn oczywistych Nowa Normalność dotyczy każdej sfery naszego życia. Niemożliwe stało się możliwe, a wszystko co nowe, musi wpisywać się w nasze potrzeby i być do bólu pragmatyczne. Czasy, w których funkcjonujemy, mają bezpośredni i realny wpływ na ofertę Wydawnictwa Hueber. Nowe serie podręczników, nowe narzędzia i nowe możliwości. Wspólnie przyjrzymy się temu co ma do zaoferowania Wydawnictwo Hueber na 100-lecie swojego istnienia.

dr Agnieszka Dudzik
Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
dr Agnieszka Dzieciół-Pędich
Uniwersytet w Białymstoku

Narzędzia technologiczne wspomagające nauczanie angielskiego słownictwa specjalistycznego

Rozwijanie podsystemu leksykalnego w języku obcym stanowi istotny element procesu specjalistycznego kształcenia językowego. Znajomość fachowego słownictwa jest niezbędna do realizacji konkretnych zamierzeń komunikacyjnych, a niewłaściwy dobór środków leksykalnych może skutkować formułowaniem niezrozumiałych komunikatów. Prowadzi to często do nieporozumień i trudności w przekazywaniu informacji, a w wielu przypadkach wręcz uniemożliwia prowadzenie działalności zawodowej, naukowej czy dydaktycznej. Efektem niezajomości terminologii specjalistycznej w przypadku niektórych profesji mogą być także poważne błędy w wykonywaniu czynności zawodowych, skutkujące pociągnięciem do odpowiedzialności cywilnoprawnej, prawnokarnej oraz dyscyplinarnej. Przykładem może być niewystarczające opanowanie fachowego języka używanego w medycynie, gdzie nieprawidłowe zrozumienie tekstów specjalistycznych lub niedostateczna komunikatywność wypowiedzi w kontaktach zawodowych z pacjentami oraz członkami personelu medycznego może zaważyć na ludzkim życiu. W świetle tego typu trudności konieczność rozwijania terminologii fachowej w specjalistycznym kształceniu językowym nie budzi wątpliwości. Aby robić to skutecznie, konieczne jest stworzenie uczącym się warunków do efektywnej nauki słownictwa w trakcie zajęć i poza nimi. Należy także zastanowić się nad tym jakie aspekty przyswajania oraz stosowania słownictwa specjalistycznego sprawiają uczącym się największe trudności i w jaki sposób można ich wspierać w przewyciężeniu tych trudności poprzez zastosowanie odpowiednich metod i technik nauczania.

Celem prezentacji jest przedstawienie trudności, jakie napotykają studenci w przyswajaniu i stosowaniu słownictwa fachowego na lektoratach języka angielskiego specjalistycznego (z naciskiem na nauczanie języka medycznego i biznesowego) oraz wskazanie rozwiązań technologicznych, które mogą im pomóc w pokonaniu tych trudności w kontekście nauki na odległość.

mgr Anna Gazda
mgr Janusz Sroka
mgr Iwona Terlecka-Żabińska
mgr Małgorzata Zyk
Politechnika Śląska

A linguistic kiss of life or how to remotivate your adult C1+ learners

A language course for C1+ adults is a big challenge. They speak the language more or less fluently, they know the grammar and they have spent hours learning about British traditions, discussing global warming and festivals around the world. They are already experienced language users. But what if they are PhD students and English is part of their curriculum at the Doctorial School?

What to do to keep them motivated, interested and willing to participate?

We decided to address their specific professional needs and use the language as a

tool to show them their role as future leaders in the world where "technology is the driver of change" (MIT xPRO). We offer them a three-module course English for research and scientific communication: Effective Communication Skills in Cross Cultural Context (Module 1), English in Academic Settings and Scientific Writing (Module 2) and Skills for Presentations (Module 3).

prof. dr hab. Przemysław E. Gębał
Politechnika Śląska
Uniwersytet Warszawski

Działania – emocje – kultury – sprawczość. Konstrukty nowoczesnej akademickiej edukacji językowej w formacie 4.0

Akademickie nauczanie języków obcych podlega ciągłym modyfikacjom i innowacjom, które podążają za zmieniającymi się uwarunkowaniami społeczno-kulturowymi globalizującego się świata oraz wyzwaniem współczesnych rynków pracy. Rozwijane koncepcje edukacji językowej 4.0, stanowiące także realną odpowiedź na wymagania społeczeństwa ery 5.0, dokładają do dotychczasowego kanonu kompetencji językowych i kulturowych szereg nowych konstruktów dydaktycznych.

Celem mojego wystąpienia będzie zwrócenie uwagi na ich specyfikę psychopedagogiczną oraz powiązanie z przyjmowanymi rozwiązaniami metodycznymi w duchu zorientowanej humanistycznie i ukierunkowanej zadaniowo konstruktywistycznej akademickiej dydaktyki językowej.

mgr Beata Hadasz
Goethe Institut Kraków
Wydawnictwo Cornelsen

Interaktiv und kooperativ im Präsenz und Distanzunterricht

Im Sprachunterricht handelt es sich darum, die Teilnehmenden zum sprachlichen Handeln, zur Interaktion mit anderen und zu einem kooperativen Miteinander zu bringen. In diesem Workshop stellen wir Ihnen ausgewählte kooperative Strategien vor und lassen diese durch Unterrichtsbeispiele lebendig werden. Hierfür müssen Sie nicht Ihren gesamten Unterricht umstellen, denn diese Techniken lassen sich ohne Aufwand in Ihren bisherigen Unterricht integrieren.

Online mit Cornelsen ist das Leben

Online – Unterrichten ist eine Herausforderung. Es verlangt von den Lehrenden nicht nur technische Kompetenzen, sondern auch die Umstellung auf einen neuen Lehrstil/ Arbeitsstil. Im Webinar werden Sie am Beispiel vom neuen Lehrwerk „Das Leben“ in ein Online- Klassenzimmer eingeladen, wo Sie erleben, mit welchen Tools und Aufgaben man die Lernenden aktivieren kann. Nauczanie zdalne jest wyzwaniem. Wymaga od nauczyciela nie tylko opanowania technicznych kompetencji, jak i również przedstawienia się na nowy styl pracy. Na webinarium zapraszamy do naszego wirtualnego pokoju lekcyjnego, w którym na przykładzie nowego podręcznika „Das Leben” doświadczą Państwo, jakie narzędzia i zadania aktywizują uczniów w przestrzeni wirtualnej

dr Renata Kozieł
Uniwersytet Śląski w Katowicach

Rozwijanie interkulturowej kompetencji komunikacyjnej (IKK) na lekcji języka obcego

Rozwijanie kompetencji interkulturowej stanowi jeden z głównych celów współczesnej polityki edukacyjnej. Problematyka interkulturowości jest również od lat integralną częścią dydaktyki nauczania języków obcych. Jednym z ciekawszych wyzwań edukacji językowej jest więc równoczesne rozwijanie kompetencji komunikacyjnej i interkulturowej. W tym miejscu należałoby jednak zadać pytanie, czy w rzeczywistości szkolnej możliwa jest integracja ćwiczeń rozwijających obydwie te kompetencje w tym samym czasie oraz czy pozwalają na to współczesne podręczniki do nauki języków obcych. W niniejszym wystąpieniu spróbujemy odpowiedzieć m.in. na te oraz inne pytania, związane z rolą nauczyciela, jako pośrednika kulturowego. Referat ma również na celu przedstawienie wybranych form pracy, które z jednej strony sprzyjają rozwijaniu kompetencji komunikacyjnej (zwłaszcza sprawności mówienia i pisania), a z drugiej uwrażliwiają uczniów na problematykę interkulturową.

mgr Gabriela Krajewska
Uniwersytet Wrocławski

Zaangażowanie studenta w proces nauki języka w dobie nauczania zdalnego

W dobie pandemii Covid-19 edukacja na wszystkich szczeblach diametralnie się zmieniła. Praca zdalna wymusiła użycie przez nauczycieli odmiennych form i narzędzi w procesie edukacji, postawiła przed nimi inne niż dotąd wyzwania. Wobec tak dużych zmian, nauczyciele często zadają sobie pytanie o efektywność kształcenia na odległość. Jest rzeczą oczywistą, że z efektywnym przyswajaniem języka obcego ściśle związane jest zaangażowanie studenta w proces edukacji. Jednak owo zaangażowanie może różnić się w zależności od tego, czy nauka przebiega w sposób tradycyjny, czy zdalny. Należy więc zadać sobie pytanie, jak przygotować proces edukacji zdalnej, by zaangażowanie studenta było jak największe, a tym samym, by efekty kształcenia były możliwie najlepsze. Doświadczenia płynące z trzech semestrów zdalnego nauczania języka angielskiego na poziomie akademickim pozwoliły autorce na dokonanie analizy czynników wpływających na wzrost poziomu zaangażowania studentów podczas nauki zdalnej. Kluczowe znaczenie mają zasady, jakie nauczyciel wprowadzi na początku pracy zdalnej oraz konsekwencja w ich egzekwowaniu: włączone kamery internetowe, sprawne mikrofony, wskazanie na odpowiednie narzędzia w obrębie wybranej platformy komunikacyjnej, które będą wykorzystywane podczas zajęć. Istnieje szereg czynników, które należy zapewnić studentowi, by jego zaangażowanie w proces dydaktyczny było satysfakcjonujące. Mowa tu między innymi o stworzeniu sprzyjającej atmosfery podczas zajęć, realizacji interesujących tematów i poruszaniu zagadnień, które są bliskie zainteresowaniom studentów oraz o stosowaniu różnorodnych, nowoczesnych źródeł wiedzy. Ważne jest również umożliwienie studentom pracy w parach lub małych grupach podczas zajęć. Pomimo, że nauczanie zdalne znacznie różni się od tradycyjnego, możliwe jest pokierowanie procesem edukacyjnym w taki sposób, by zaangażowanie studentów było na porównywalnym poziomie, jak przy edukacji stacjonarnej.

dr Łukasz Kumiega
Politechnika Śląska

Między krytyką a migracją: wyzwania (krytycznej) dydaktyki języków obcych

Procesy migracyjne stały się naturalnym elementem konstruowania rzeczywistości politycznej, społecznej oraz dydaktycznej w Europie Zachodniej, a także w Europie Środkowo-Wschodniej, w tym w Polsce. Pytanie o wpływ czynnika migracyjnego na kierunki rozwoju polityki językowej oraz teorii i praktyki dydaktycznej stają się coraz bardziej zasadne i ważne w kontekście poszukiwania konstruktywnych koncepcji, rozwiązań i praktyk w ramach szeroko pojmowanego procesu dydaktycznego. Sprowadzanie ich do wymiaru normatywnego, językowego, społecznego i integracyjnego stanowi swoistą podstawę rozważań, która może być także rozszerzona o wątki zahaczające o aspekty krytyczne. Krytyka nie będzie rozumiana tutaj jako wytykanie wad, lecz jako figura myślowa służąca odsłanianiu mechanizmów nadawania danemu dyskursowi jego istotności i głębi.

W ramach referatu zaprezentowana zostanie koncepcja krytycznej dydaktyki języków obcych wpisująca się w rozważania dotyczące poszukiwań znaturalizowanych oczywistości współczesnych koncepcji dydaktycznych, które mogą nie podlegać krytycznej refleksji i problematyzacji.

mgr Beata Kurzawińska
mgr Maria Nowicka
Politechnika Śląska

Nauczanie "Survival Polish" na Politechnice Śląskiej – wyzwania i perspektywy

Politechnika Śląska należy do wiodących uczelni technicznych w Polsce, a swoją ofertą przyciąga coraz więcej studentów z zagranicy. Przed Studium Języków Obcych stanęło kolejne wyzwanie – nauczanie języka polskiego jako obcego. Wiązało się z tym szybkie wyszkolenie kadry oraz dostosowanie systemu nauczania do nowej sytuacji. Nauka języka polskiego odbywa się w ramach lektoratów językowych, co wpływa na dobór treści i technik nauczania. Jak i czego skutecznie nauczać, aby przygotować studentów do radzenia sobie w codziennych sytuacjach w nowym otoczeniu? Jakie cele należy sobie wyznaczyć, aby wspólny wysiłek nauczycieli i uczących się został zwieńczony sukcesem? Czy ograniczenie się do przekazywania struktur językowych z podręcznika wystarczy, aby zagraniczni studenci przybywający z odległych zakątków całego świata aktywnie uczestniczyli w życiu wspólnoty akademickiej? Te istotne pytania będą przedmiotem rozważań autorek referatu.

prof. dr hab. Andrzej Łyda
Uniwersytet Śląski

Careful with that axe Eugene. Prozodia semantyczna w studenckich pracach naukowych w języku angielskim

Niniejszy referat skupia się na prozodii semantycznej, być może nie zapomnianym, ale leżącym na marginesie obecnych badań, zjawisku natury semantycznej. Chociaż w świadomości językoznawców tzw. prozodia semantyczna zagościła wraz z pracą Sinclaira (1987), swej nazwy doczekała się dopiero kilka lat później. Pojęcie prozodii semantycznej powstało w wyniku obserwacji, że pewne wyrazy mają tendencję do występowania w kontekstach o silnej pozytywnej walencji, inne natomiast w kontekstach nazw zjawisk negatywnych. Ponieważ klasyczna praca Nation (1991), która wywarła znaczny wpływ na metody nauczania słownictwa, w swej definicji „rozumienia słów” pomijała aspekt prozodyczny, czym pośrednio wpłynęła też na pomijanie kwestii prozodii w nauczaniu języka obcego, rodzi się pytanie o stan świadomości czy też stopień kompetencji językowej osób uczących się języka angielskiego jako obcego w tym zakresie. Referat oparty jest na kilku badaniach w różnych grupach *Polish Learners of English* oraz analizie wyrażen prozodycznych w pracach magisterskich studentów filologii angielskiej. Wnioski, mogą mieć, jak się spodziewam, znaczenie dla praktyki nauczania języków obcych.

prof. UAM dr hab. Maciej Mackiewicz
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Pozycja języka niemieckiego jako obcego w Polsce – aktualne tendencje i perspektywy

Język niemiecki w polskich szkołach i uczelniach przeszedł długą drogę od początku lat 90. XX wieku i czasu, gdy otwarcie się Polski na Europę i świat spowodowało duże zainteresowanie wiodącymi językami Europy zachodniej, nie tylko angielskiego, ale także właśnie niemieckiego. Dzisiaj, po 30 latach od polskich przemian polityczno-gospodarczych i po 17 latach od wejścia do Unii Europejskiej, i w czasie, gdy Niemcy, nasz najbliższy sąsiad na zachodzie są najważniejszym partnerem gospodarczym, pozycja j. niemieckiego jako nauczanego wśród młodych Polaków jest paradoksalnie wyraźnie słabsza. Czy to kryzys spowodowany oczywistą przewagą j. angielskiego jako światowej lingua franca, czy może naturalna „korekta” przywracająca realne i pozornie dobre drugie miejsce wśród nowożytnych języków nauczanych w polskich szkołach? Na ile aktualna pozycja j. niemieckiego w Polsce wynika z uwarunkowań systemowych i instytucjonalnych a na ile z nastawienia i motywów (potencjalnie) uczących się tego języka? Czy wspieranie i promowanie j. niemieckiego w Polsce to zadanie wyłącznie dla niemieckich instytucji statutowo do tego zobowiązanych, czy także dla polskich władz oświatowych, instytucji edukacyjnych czy samorządowych? Referat stanowi próbę odpowiedzi na te pytania z perspektywy teoretyka i praktyka nauczania j. niemieckiego w Polsce.

dr Monika Madej-Cetnarowska
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu
mgr Aleksandra Fedoryszyn
Politechnika Śląska

Narzędzia CAT w dydaktyce języków obcych

Narzędzia Cat, obejmujące tłumaczenia wspomagane komputerowo, stają się popularne nie tylko w środowisku postuczelnianym, ale również coraz częściej treści z nimi związane znajdują swoje miejsce w programach studiów filologicznych i lingwistycznych. Równie ważną rolę powinny one odgrywać w trakcie zajęć lektoratowych, szczególnie na kierunkach studiów, wymagających znajomości specjalistycznego rejestru języka. Celem niniejszego wystąpienia będzie wskazanie korzyści, ale także niewątpliwych zagrożeń wynikających z niezrozumienia idei narzędzi CAT oraz ich nieumiejętnego nauczania. Autorki referatu wykażą stopień popularności programów wspomagających tłumaczenie wśród studentów, przedstawią główne tendencje rynku pracy w zakresie narzędzi CAT oraz zaprezentują najciekawsze, nie tylko komercyjne, ale i darmowe rozwiązania programowe. Oprócz najbardziej rozpowszechnionego narzędzia jakim jest Trados czy MemoQ, zwrócą uwagę na narzędzia CAT dostępne w chmurze (SmartCAT, Mate CAT, Wordfast, etc.).

mgr Judyta Mężyk
Uniwersytet Śląski

Nauka języków obcych przy użyciu dwujęzycznych napisów do filmu

Platformy streamingowe, czyli serwisy oferujące wideo na żądanie biją obecnie rekordy popularności. Wśród najpopularniejszych wysoko plasuje się Netflix, który jest obecnie najczęściej wybieraną płatną platformą tego typu, rejestrując 209 milionów subskrypcji na całym świecie. Ponadto liczba jego rzeczywistych użytkowników może być znacznie większa, biorąc pod uwagę, że w ramach jednej subskrypcji można utworzyć do pięciu kont (Insider Intelligence, 2021). Wśród zbiorów takich serwisów znajdują się tysiące tytułów filmów oraz seriali w różnych językach z dostępnymi tłumaczeniami w formie napisów. Co więcej, według danych Deadline Hollywood z 2021 roku wśród dziesięciu najczęściej oglądanych seriali produkcji Netfliksa znajdują się aż trzy produkcje nieanglojęzyczne (koreański serial Squid Game na pierwszym miejscu, francuski Lupin na trzecim i hiszpański Dom z papieru na siódmym). Tak podane treści audiowizualne mogą stanowić przyjemny dodatek w nauce języków obcych jako źródło współczesnego języka przedstawionego w codziennych sytuacjach.

Niniejsze wystąpienie skupi się na omówieniu, w jaki sposób można korzystać z platformy Netflix do celów glottodydaktycznych. Przedstawione zostanie narzędzie Language Reactor (do niedawna: Language Learning with Netflix), którego główną funkcją jest umożliwienie użytkownikom symultanicznego wyświetlania napisów do filmu w dwóch językach, a ponadto udostępnienie tłumaczenia maszynowego owych napisów. Użyteczność i rozmaite zastosowania tego narzędzia zostanie poparta nie tylko teoretycznymi rozważaniami nad możliwościami jego wykorzystania, ale również wypowiedziami internautów zebranych na forum internetowym w ciągu kilku ostatnich miesięcy.

dr Ewelina Mitera

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

dr Wioletta Piegzik

Uniwersytet Szczeciński

Rozwijanie kompetencji komunikacyjnej w języku obcym na platformie MS Teams – co osiągnęliśmy i dokąd zmierzamy?

Proces nauczania/uczenia się języka obcego, którego celem jest osiągnięcie językowej kompetencji komunikacyjnej pozwalającej na sprawne, poprawne i adekwatne do sytuacji budowanie językowych komunikatów, różni się w sposób zasadniczy od kształcenia w zakresie innych przedmiotów. Rozwijanie językowej kompetencji komunikacyjnej tożsamy jest bowiem z jednoczesnym i zharmonizowanym przyswajaniem wiedzy implicytnej i eksplicytnej. O ile ta pierwsza pozwala na spontaniczne i naturalne zachowania językowe, to druga wspiera kontrolę nad poprawnością i pozwala na świadome rozumienie zagadnień językowych niedostępnych intuicji. Przeniesienie nauczania/uczenia się języka obcego do świata wirtualnego dość radykalnie zmodyfikowało stawiane cele oraz stosowane metody i techniki pracy. W referacie zostaną przedstawione wyniki badania na temat zdalnego uczenia się języka francuskiego przeprowadzone w dwóch uczelniach: Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie i Uniwersytecie Szczecińskim. Wyniki dotyczyć będą tego, co podczas pracy zdalnej w opinii studentów osiągnięto oraz czego nie udało się uzyskać. W oparciu o wnioski z badania nakreślimy perspektywę przyszłych działań dydaktycznych kładących nacisk na jakość i głębokość przetwarzania informacji językowych zamiast powszechnego w świecie cyfrowym przetwarzania pobieżnego, płytkiego i szybkiego.

mgr Marta Nowak

Uniwersytet Warszawski

Wydawnictwo National Geographic Learning Nowa Era

Top ingredients and strategies for an argument-based dialogue

Whether it is with an imaginary reader or a real speaker, a constructive dialogue should draw on evidence that supports the reasons given. Not surprisingly, this often turns out to be too much of a challenge for some students, not necessarily because of poor language skills, but due to the lack of understanding of how argumentation works. During the session we will look at the role of critical thinking and argumentation in developing dialogue in the university context and demonstrate how Pathways gradually prepares students for more mature and confident performance inside and outside the academic world.

mgr Joanna Olszewska
Wydawnictwo Klett Polska

Vernetzt lehren – vernetzt lernen – vernetzt leben! Nowa seria podręczników w ofercie Ernst Klett Sprachen – Netzwerk neu i inne publikacje z komponentami cyfrowymi na rok akademicki 2021/2022

W trakcie spotkania przedstawimy Państwu nowe serie dla dorosłych uczniów - "Netzwerk neu" i "Kontext" oraz materiały uzupełniające, także cyfrowe wspierające lektorów i wykładowców w pracy stacjonarnej, hybrydowej i zdalnej.

mgr Renata Pelka
mgr Bożena Stefanowicz
Politechnika Śląska

Językowe projekty telekolaboracyjne: wyzwanie czy szansa?

Pandemia Covid-19 odwróciła system edukacyjny do góry nogami. Nauczyciele na całym świecie musieli zmienić swoje metody nauczania i w ciągu zaledwie kilku tygodni zostali ekspertami w dziedzinie nauki online i przenieśli się do wirtualnych sal lekcyjnych. Wyzwania, którym wszyscy stawili czoła, dały inspirację do wprowadzenia nowych form nauczania języków obcych. W wystąpieniu podzielimy się naszymi doświadczeniami z okresu nauczania online oraz przedstawimy prowadzone przez nas projekty w formie telekolaboracji podczas których studenci mieli możliwość pracować nad rozwijaniem nie tylko umiejętności językowych, ale również współpracy i partnerstwa, tak istotnego w czasie izolacji. Postaramy się również wyjaśnić, jak kryzysowa sytuacja, której doświadczyliśmy przekształciła się w pozytywne doświadczenia.

prof. dr hab. Tadeusz Piotrowski
Uniwersytet Wrocławski

System życia i system języka

W referacie zwrócę uwagę na podobieństwa między językami, podstawą każdej kultury ludzi, a DNA, podstawą każdej formy żywej na Ziemi. Zwrócił na to uwagę już jakiś czas temu m.in. Stanisław Lem, który urodził się prawie dokładnie 100 lat temu i jemu chciałem poświęcić swój referat. Chodzi tu m.in. o genezę życia i języków, a także podobieństwa strukturalne.

dr Paweł Poszytek
Dyrektor Generalny Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji
Dyrektor Narodowej Agencji Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności

Kompetencje 4.0 jako podstawa sprawnej komunikacji i współpracy w ramach europejskich projektów edukacyjnych

Czas pandemii Covid-19 to poligon doświadczalny, który weryfikuje, w jakim stopniu współczesne relacyjne i sieciowe paradygmaty w zarządzaniu oparte przede wszystkim o sprawną komunikację i technologie sprawdzają się w praktyce. Ponieważ pandemia w sposób naturalny zakłóciła mobilność pracowników, a tym samym negatywnie wpłynęła na łatwość komunikowania się, warto jest badać, jakie kompetencje pomogły organizacjom, a w szczególności ich liderom, w utrzymaniu swoich przedsięwzięć i uzyskaniu przewagi na rynku w tych trudnych czasach. Zarządzenie na odległość, zwłaszcza w środowisku międzynarodowym, nie jest jednak jedynie domeną korporacji. Dotyczy ono także międzynarodowych projektów, finansowanych ze środków największego unijnego programu edukacyjnego – Erasmus+, który dotkliwie odczuł skutki pandemii Covid-19.

Jak koordynatorzy projektów Erasmus+ poradzi sobie z zarządzaniem projektami podczas pandemii Covid-19? Jakie kompetencje były im w tym najbardziej przydatne oraz które z kompetencji i czynników kontekstowych w największym stopniu wpływają na realizację, zarządzanie i utrzymanie projektów Erasmus+?

prof. dr hab. Adam Regiewicz
Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza
w Częstochowie

Wzajemne oświeclanie się słów

Paul de Man, jeden z czołowych przedstawicieli amerykańskiej krytyki literackiej, związany z myślą poststrukturalną, zwrócił niegdyś uwagę na językowe struktury, które w toku rozkładania odsłaniają nieredukowalne aporie, prowadząc do obnażenia maskowanego sensu w imię koherencji tekstu. Większą uwagę niż dotychczas poświęcił pojedynczemu słowu, nad którym w lekturze przechodzi się zazwyczaj obojętnie, zakładając oczywistość znaczenia. Operacje dekonstrukcji na słowie, prowadzone przez de Mana, łączą się dla mnie z praktyką lektury zaproponowaną przez Eugeniusza Zollego (Israela Zollera), który w studium Nazarejczyk dokonuje interpretacji ewangelicznych zdarzeń i opowieści czytanych w perspektywie znaczeń pojedynczych słów. Jednak podstawą interpretacji nie jest użyte w oryginalnym języku ewangelii greckie słowo, ale jego hebrajski odpowiednik. Słowo aramejskie staje się narzędziem dekonstrukcji dla greckiego odpowiednika. Zolli oświecla znaczenie greckiej narracji pojęciami – obcymi z perspektywy języka ewangelii, ale swojskimi, tożsamościowymi z perspektywy tożsamości środowiska, w jakim ewangelia powstaje (wszak apostołowie wywodzili się z kręgu kultury aramejskiej, wszyscy byli Żydami). To zderzenie dwu języków i dwu kultur jest nie tylko ciekawym spotkaniem w duchu wielokulturowości, ale może i początkiem nowego typu lektury, która otwiera drzwi dla nieograniczonego kodem języka typu interpretacji wielojęzycznej.

dr Andrzej Ruszer
Pekiński Uniwersytet Języków Obcych

Pragmatyka reklamy – przedstawienie projektów studenckich dla seminarzystów kursu językoznawczego

Celem projektu jest pokazanie, jak chińscy seminarzyści I roku studiów magisterskich przekładają zdobyte wiadomości i nabyte umiejętności na pracę projektową, tworząc opisy reklam chińskich z uwzględnieniem kryteriów pragmatyki językowej. Jest to udana próba uczenia przez projekt trudnej dyscypliny, jaką jest językoznawstwo, jednocześnie ciekawa oferta dla innych polonistyk, jak wykorzystać tekst reklamy do twórczych zajęć poświęconych perswazji/manipulacji. Omawiane przez studentów chińskie reklamy są niezwykle cennym materiałem porównawczym do badania językowego obrazu świata, odniesień kulturowych czy ładunku perswazji lub manipulacji. Większość z nich jest mocno zakorzeniona w chińskiej tradycji, w kontekście kulturowym.

mgr Beata Sałęga-Bielowicz
Daliański Uniwersytet Języków Obcych

Program 2+2 na kierunku polonistyka na Daliańskim Uniwersytecie Języków Obcych i Uniwersytecie Jagiellońskim jako szansa rozwoju kompetencji językowych, interpersonalnych i kulturowych

Celem wystąpienia jest przedstawienie programu 2+2 realizowanego przez Daliański Uniwersytet Języków Obcych i Uniwersytet Jagielloński w ramach polonistyki i studiów polskich. Program jednorodnych studiów prowadzony przez oba uniwersytety jest zwieńczony pracą licencjacką pisaną pod opieką wykładowców UJ z Instytutu Glottodydaktyki polonistycznej, a jego uczestnicy otrzymują na zakończenie studiów dwa dyplomy. Programy w ramach studiów 2+2 są tak dobrane i dopasowane do siebie, aby najbardziej efektywnie rozwinąć u uczących się kompetencje językowe, interpersonalne i kulturowe, co w przyszłości ma pozwolić absolwentom na dobry start w karierę zawodową lub umożliwić dalsze studia w stopniu magistra po polsku na polskich uczelniach. Większość studiów odbywa się on-line z powodu ograniczeń związanych ze światową pandemią. Polonistyka na Daliańskim Uniwersytecie Języków Obcych (dalej DUJO) jest młodym kierunkiem, bo istnieje dopiero niecałe cztery lata. Pierwszy nabór liczy 10 studentów i odbył się w roku akademickim 2018/19, a drugi w 2020/21 w tej samej liczbie. Początkowo kierunek ten był na Wydziale Anglistyki, po dwóch latach DUJO stworzył nowy Wydział Języków i Kultur Europejskich, na którym obecnie znajduje się polonistyka. Ten krótki „staż” to już dwa roczniki, z których pierwszy kształci się obecnie na Uniwersytecie Jagiellońskim na kierunku: studia polskie: język, kultura, społeczeństwo, a drugi kontynuuje naukę na drugim roku.

mgr Dorota Strumińska
Wydawnictwo Oxford University Press

Online Practice - nowoczesna forma komunikacji z uczniem

Zmiana warunków nauczania wywołana pandemią postawiła nauczycieli w obliczu pytania o skuteczną i efektywną formę pracy zdalnej, komunikowania się z uczniem oraz motywowania go do samodzielnej pracy. Jedną z trafniejszych odpowiedzi na to pytanie może być Online Practice, nowoczesne narzędzie wspierające nauczyciela i ucznia w podnoszeniu jakości procesu nauczania. Online Practice doskonale wpisuje się w zyskujący coraz większą uwagę dyskurs na temat "Learner Agency", stanowi także innowacyjne rozwiązanie, które oszczędza czas, a równocześnie przyczynia się do jego efektywniejszego wykorzystania.

dr Grażyna Strzelecka
Uniwersytet Warszawski

Marketing, turystyka i logistyka – o alternatywnych formach nauczania języka obcego na kierunku filologicznym na przykładzie zajęć z języków specjalistycznych

Referat podejmuje temat alternatywnych form nauczania na kierunku germanistyka, gdzie na studiach magisterskich proponujemy naukę wybranych języków specjalistycznych w formule CLIL (content and language integrated learning). Podejmujemy wyzwania wynikające z konfrontacji celów nauczania języka niemieckiego na germanistyce i praktycznej strony przedmiotu, jaką dyktuje rynek pracy, zaś metoda nauczania polega na rozwiązywaniu prawdziwych zadań z życia gospodarki jako części nauczania LSP (languages for specific purposes). Nie bez znaczenia są tu także umiejętności typu soft skills oraz rozwijanie kompetencji międzykulturowej (intercultural communication skills). W dużej mierze zajęcia realizowane są w formie konkretnych zadań do wykonania i przejmowaniu konkretnych ról - nadszedł więc czas na refleksję, jak przejście na zajęcia online odbiło się na programach nauczania i jak udało się przystosować zaplanowane projekty do zajęć bez stacjonarnych spotkań. W referacie zostanie przedstawiony również wynik ankiety oraz opinie studentów o zajęciach przeniesionych do sieci oraz podjęta kwestia motywacji. Wybrana tematyka to marketing i reklama, turystyka, logistyka oraz szeroko zakrojona korespondencja handlowa. Tematy te wchodzą w zakres tzw. Wirtschaftsdeutsch, czyli nauczania języka niemieckiego do celów zawodowych. Przedstawione projekty i ich rezultaty są zgodne z najnowszymi trendami nauczania języków obcych na uczelniach humanistycznych.

mgr Gabriela Szewiola
Politechnika Śląska

Optymalizacja nauki języków obcych na wyższej uczelni na przykładzie projektów CLIL

Zarówno w toku stacjonarnej nauki języków obcych, jak i w czasie edukacji zdalnej nauczyciele języków obcych poszukują optymalnych dróg nauczania i uczenia się. Konieczność optymalizacji zajęć językowych jest podyktowana warunkami ramowymi – czasem trwania lektoratu, poziomem językowym studentów i ich celami. Optymalizacja opiera się na dwóch filarach: efektywności i atrakcyjności. Są one podtrzymywane przez szereg innych elementów, takich jak organizacja i logika zajęć, podtrzymywanie motywacji, dobór treści, pragmatyzm czy urozmaicenie.

Dr Rainer Wicke, wybitny specjalista i praktyk edukacji językowej, w swoich publikacjach definiuje zasady pomocne w budowaniu i przeprowadzaniu optymalnych zajęć językowych. Obok tych zasad podstawowymi wytycznymi są upodmiotowienie osoby uczącej się i jej aktywizacja. Jedną z form nowoczesnej edukacji językowej są projekty CLIL (Content and Language Integrated Learning), czyli połączenie nauczania przedmiotowego z nauczaniem językowym. Szczególnie na wyższej uczelni, gdzie studenci stoją u progu życia zawodowego lub nawet już pracują, forma ta ma uzasadnienie i sens. Taka forma edukacji jest w odczuciu studentów bardzo efektywna i pożyteczna w kontekście ich sprawności językowej i przyszłości zawodowej. Ponadto w toku uczenia się w systemie CLIL kształtują się umiejętności miękkie, takie jak podejmowanie decyzji, praca w zespole, zawieranie kompromisów, praca pod presją czasu, podział zadań i obowiązków.

Warto skonfrontować typowe cechy ujęcia CLIL z zasadami dra Wicke i tą drogą sprawdzić, na ile taki sposób nauczania i uczenia się spełnia kryteria optymalizacji.

mgr Anna Świdarska
Uniwersytet Wrocławski

Ocena rówieśnicza i metoda WebQuest, jako narzędzia wspierające motywację do zdalnej nauki języków obcych

Wystąpienie to ma na celu omówienie na przykładach doświadczeń pracy własnej, dwóch narzędzi wspierających motywację do nauki języka obcego, znajdujących swoje zastosowanie nie tylko w sali zajęciowej, ale również w realiach pracy zdalnej.

Nauka języków obcych od dłuższego czasu była jedną z tych dziedzin, w których kursanci relatywnie szybko zaczęli korzystać z nauczania online. Sytuacja pandemiczna zmusiła natomiast wszystkich do przejścia na zdalny tryb pracy, niezależnie od chęci, wcześniejszego doświadczenia zarówno lektorów, jak i studentów. Wobec powstałej sytuacji wielu lektorów języków obcych musiało zweryfikować dotychczasowy warsztat pracy i dostosować go do nowych realiów; tak, aby każde zajęcia online spełniały kryteria efektywności oraz dobrej jakości. Nauczyciele dobierając metody pracy ze studentami wiedzieli, że utrzymanie motywacji studentów na wysokim poziomie wymaga prowadzenia lektoratów nie tylko ciekawych tematycznie, ale również zastosowania technik pracy w interesującej formie. Pierwsza propozycja pracy ze studentami, jaka będzie omówiona podczas referatu, to zastosowanie alternatywnej metody oceniania, jaką jest ocena rówieśnicza (peer-assessment), jako element podnoszący motywację studentów do rzetelnej pracy. Zostaną podane praktyczne

wskazówki i niezbędne warunki do odpowiedniego przeprowadzenia ćwiczeń z wykorzystaniem tego narzędzia.

Drugim przedstawionym elementem wspierającym motywację studenta podczas nauki online będzie wykorzystanie w pracy dydaktycznej metody WebQuest. Forma ta wydaje się idealnie wpisywać w kanon zajęć online, pozwalając na dużą dowolność w wyborze tematów i swobodę poszukiwania informacji w Internecie. Podczas wystąpienia zostaną podane przykłady zadań z wykorzystaniem tej techniki.

mgr Olgierd Uziembło
Uniwersytet Warszawski

Specyfika zdalnego nauczania języka chińskiego (na podstawie doświadczeń półtora roku pandemii)

Nauczanie języka chińskiego za pośrednictwem komputera wymaga nowego podejścia i stawia również nowe wyzwania. Od pisma (jak uczyć pisma zdalnie?) przez skomplikowaną wymowę (czy naprawdę trudno uczyć jej zdalnie) problemy powstające w zdalnym nauczaniu mniej zależne od nas, nauczycieli aż do najistotniejszych zagadnień - jak zweryfikować wyniki nauczania? Przedstawię pokrótce problematykę zarówno nauczania dla lektoratów do wyboru, jak i nauki podstaw języka na kierunku Sinologia, szczególnie zwracając na wyzwania systemowe, które w tym czasie musimy jako nauczyciele języka podjąć.

mgr Anna Wiśniewska
Wydawnictwo Pearson Central Europe

Is online closer than F2F

In this short presentation we will take a look at variety of possibilities to test and teach when our students are online. What is needed to be efficient, inspiring, exact and close to our students. Teaching online does not have to be dull and difficult. In real time we teach. In short time we have test results. We can see advantages in online teaching.

dr Krzysztof Wojciechowski
Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie nad Odrą

Siła języka w placówce międzynarodowej

Referat opowiada o wzajemnych relacjach języków polskiego i niemieckiego w Collegium Polonicum – wspólnej, dwunarodowej placówce Viadriny i UAM. W relacjach tych autor rozróżnia cztery fazy: fazę konfrontacji, fazę współzawodnictwa, fazę równowagi i fazę rutyny. W tle rozważań pojawiają się również uwagi o tym, czym jest moc języka oraz obserwacje dotyczące postępu cywilizacyjnego, jaki w ciągu ćwierćwiecza po upadku komunizmu dokonał się na polsko-niemieckim pograniczu.

mgr Monika Zasowska
Uniwersytet Śląski

Nauka i wartości akademickie

Chociaż dydaktykę języka obcego wiąże się zwykle z nauczaniem w kontekście klasy i wykorzystywaniem materiałów dydaktycznych, niemałą rolę w optymalizacji nauczania odgrywają również publikacje natury teoretycznej czy też teoretyczno-praktycznej z zakresu językoznawstwa stosowanego. Tak jak wszelkie inne publikacje podlegają one procesowi recenzji. W niniejszym referacie przedstawiam wyniki badań nad recenzjami takich prac w języku angielskim w odniesieniu do trzech wartości uznawanych za wyznaczniki naukowości publikacji ze względu na rodzaj autorstwa (publikacje autorskie i wieloautorskie) w przekonaniu, że mogą stać się użyteczne dla redaktorów przygotowujących publikacje, w tym publikacje pokonferencyjne.

WYDAWNICTWA

